

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی اردبیل

دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

دانشکده پزشکی

پایان نامه جهت اخذ درجهٔ دکترای تخصصی رشته داخلی

عنوان:

تعیین تأثیر درمان با داروهای آنتی TNF آلفا بر پروفایل چربی در بیماران مبتلا به

آرتریت روماتوئید یا اسپوندیلوآرتروپاتی سرونگاتیو مراجعه کننده به درمانگاه

روماتولوژی بیمارستان امام خمینی اردبیل در سال ۹۹-۹۸

نگارش:

دکتر زهرا خزدوز

استاد راهنما:

دکتر یوسف محمدی کبار

استاد مشاور:

دکتر حامد زندیان

آبان ۱۴۰۰

شماره پایان نامه: ۰۱۷۸

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تقدیم

تقدیم به ساحت مقدس امام زمان که
تمثال تمام خوبی‌ها و نیکی‌هاست ؛
و تقدیم به پدر و مادر عزیز و مهربانم
که در سختی‌ها و دشواری‌های زندگی
همواره یآوری دلسوز و فداکار و پشتیبانی
محکم و مطمئن برایم بوده‌اند.

تشکر و قدردانی

از استاد گرامیم جناب آقای دکتر یوسف
محمدی کبار بسیار سپاسگذارم چرا که بدون
راهنماییهای ایشان تامین این پایان نامه
بسیار مشکل می نمود. همچنین از تمام
عزیزانی که به نحوی یاری گر من در مسیر
انجام و تهیه این پایان نامه بوده اند، کمال
تشکر و قدردانی را دارم.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	چکیده
فصل اول مقدمه	
3	۱-۱- اهمیت موضوع و انگیزه تحقیق
6	۲-۱- اهداف و فرضیات طرح
6	۱-۲-۱- هدف کلی مطالعه
6	۲-۲-۱- اهداف اختصاصی
7	۳-۲-۱- سوالات
7	۳-۱- تعریف واژه ها
فصل دوم بررسی متون	
10	۱-۲- مبانی نظری
10	۱-۱-۲- آرتریت روماتوئید
15	۲-۱-۲- اسپوندیلوآرتروپاتی های سرونگاتیو
26	۳-۱-۲- داروهای بیولوژیک
31	۲-۲- بررسی متون
فصل سوم مواد و روش کار	
34	۱-۳- نوع، زمان و محیط مطالعه
34	۲-۳- جمعیت مورد مطالعه و حجم نمونه ها
34	۳-۳- روش گردآوری اطلاعات
35	۴-۳- معیارهای ورود به مطالعه
35	۵-۳- معیارهای خروج از مطالعه
36	۶-۳- ملاحظات اخلاقی
36	۷-۳- روش تجزیه و تحلیل داده ها
37	۸-۳- جدول متغیرها

فصل چهارم نتایج

- 38..... ۴-۱- داروهای مصرفی بیماران
- 39..... ۴-۲- توزیع جنسی بیماران
- 40..... ۴-۲- تغییرات سطح سرمی تری گلیسیرید
- 41..... ۴-۴- تغییرات سطح سرمی کلسترول
- 42..... ۴-۵- تغییرات سطح سرمی HDL
- 43..... ۴-۶- تغییرات سطح سرمی LDL
- 44..... ۴-۷- تغییرات سطح سرمی پروفایل چربی بر حسب نوع دارو
- 47..... ۴-۸- تغییرات سطح سرمی پروفایل چربی بر حسب جنس
- 48..... ۴-۹- نوع بیماری در افراد مورد مطالعه
- 49..... ۴-۱۰- تغییرات سطح سرمی پروفایل چربی بر حسب نوع بیماری

فصل پنجم بحث و نتیجه گیری

- 56..... ۵-۱- بحث
- 59..... ۵-۲- جمع بندی و نتیجه گیری
- 60..... ۵-۳- محدودیت‌های مطالعه
- 61..... ۵-۴- پیشنهادات
- 62..... منابع

فهرست جداول

عنوان	صفحه
۴-۱- داروهای مصرفی در افراد مورد مطالعه	۳۸.....
۴-۲- تغییرات سطح سرمی پروفایل چربی بر حسب نوع دارو در افراد مورد مطالعه در طول مدت مطالعه	۴۴.....
۴-۲- تغییرات سطح سرمی پروفایل چربی بر حسب جنسیت در افراد مورد مطالعه	۴۷.....
۴-۴- نوع بیماری در افراد مورد مطالعه	۴۸.....

فهرست نمودارها

صفحه	عنوان
۳۸	نمودار ۱-۴: داروهای مصرفی در افراد مورد مطالعه
۳۹	نمودار ۲-۴: فراوانی بیماران مورد مطالعه به تفکیک جنس
۴۰	نمودار ۳-۴: سطح سرمی تری گلیسیرید در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۴۱	نمودار ۴-۴: سطح سرمی کلسترول در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۴۲	نمودار ۵-۴: سطح سرمی HDL در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۴۳	نمودار ۶-۴: سطح سرمی LDL در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۴۴	نمودار ۷-۴: مقایسه سطح سرمی کلسترول بر حسب نوع داروی مصرفی در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۴۵	نمودار ۸-۴: مقایسه سطح سرمی تری گلیسیرید بر حسب نوع داروی مصرفی در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/Dl
۴۵	نمودار ۹-۴: مقایسه سطح سرمی HDL بر حسب نوع داروی مصرفی در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۴۶	نمودار ۱۰-۴: مقایسه سطح سرمی LDL بر حسب نوع داروی مصرفی در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۴۹	نمودار ۱۱-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی کلسترول بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران AS در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۵۰	نمودار ۱۲-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی تری گلیسیرید بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران AS در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۵۰	نمودار ۱۳-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی HDL بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران AS در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۵۱	نمودار ۱۴-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی LDL بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران AS در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۵۱	نمودار ۱۵-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی تری گلیسیرید بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران PSA در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL
۵۲	نمودار ۱۶-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی HDL بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران PSA در زمان های اندازه گیری بر حسب mg/dL

نمودار ۱۷-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی LDL بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران PSA در زمان های اندازه گیری بر

حسب mg/dL ۵۲

نمودار ۱۸-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی کلسترول بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران PSA در زمان های اندازه گیری

بر حسب mg/dL ۵۳

نمودار ۱۹-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی تری گلیسیرید بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران RA در زمان های اندازه

گیری بر حسب mg/dL ۵۳

نمودار ۲۰-۴: مقایسه تغییرات سطح سرمی HDL بر حسب نوع داروی مصرفی در بیماران RA در زمان های اندازه گیری بر

حسب mg/dL ۵۴

فهرست علائم اختصاری

AS: ankylosing spondylitis

BD: Behçet disease

PSA: psoriatic arthritis

RA: Rheumatoid arthritis

تعیین تأثیر درمان با داروهای آنتی TNF آلفا بر پروفایل چربی در بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید یا اسپوندیلوآرتروپاتی سرونگاتیو مراجعه کننده به درمانگاه روماتولوژی بیمارستان امام خمینی اردبیل در سال ۹۸-۹۹

زمینه: آرتریت‌های التهابی با سطوح غیر طبیعی لیپوپروتئین همراه است که علت آن را وجود التهاب می‌دانند. اخیراً استفاده از داروهای بیولوژیک در درمان آرتریت‌های التهابی به ویژه آرتریت روماتوئید و اسپوندیلوآرتروپاتی‌های سرونگاتیو افزایش یافته است. نتایج متفاوتی از تأثیر این داروها بر پروفایل چربی وجود دارد.

هدف: این مطالعه با هدف تعیین تأثیر درمان با داروهای آنتی TNF آلفا بر پروفایل چربی در بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید یا اسپوندیلوآرتروپاتی سرونگاتیو مراجعه کننده به درمانگاه روماتولوژی بیمارستان امام خمینی در سال ۹۸-۹۹ انجام گردید.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه تحلیلی مقطعی ۵۰ بیمار مبتلا به آرتریت روماتوئید یا اسپوندیلوآرتروپاتی سرونگاتیو شامل آرتریت پسوریاتیک، اسپوندیلیت انکیلوزان و آرتریت انتروپاتیک مراجعه کننده به کلینیک روماتولوژی بیمارستان امام خمینی اردبیل که کاندید درمان آنتی TNF آلفا بودند بصورت تصادفی وارد مطالعه شدند. برای همه بیماران چک لیستی شامل اطلاعات بیماران تکمیل گردید و نتایج آزمایش‌های پروفایل لیپید شامل کلسترول تام، تری گلیسیرید (TG)، لیپوپروتئین با چگالی کم (LDL) و لیپوپروتئین با چگالی بالا (HDL) ثبت شد. سپس بیماران تحت درمان قرار گرفته و پس از ۳ و ۶ و ۹ ماه پس از دریافت رژیم درمانی مربوطه از نظر پروفایل چربی ارزیابی شدند. نتایج آزمایشات در چک لیستها ثبت گردید و بعد از اتمام مطالعه داده‌های حاصل وارد نرم افزار شده و مورد ارزیابی آنالیزی قرار گرفت.

نتایج: میانگین سنی بیماران $67/38 \pm 14/33$ سال بود. ۵۴٪ بیماران زن بودند. ۵۴٪ بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید بودند. ۶۲٪ بیماران تحت درمان با داروی سینورا بودند. نتایج این مطالعه نشان داد که سطح سرمی تری گلیسیرید در طی مدت مطالعه روند افزایش داشته و این افزایش از لحاظ آماری معنی دار بود ولی روند تغییرات سطح سرمی کلسترول، HDL و LDL از لحاظ آماری معنی دار نبود.

نتیجه گیری: در این مطالعه بین تغییرات لیپید پروفایل و مصرف آنتی TNF آلفا ارتباط معنی داری مشاهده شد. به نظر می‌رسد اگرچه التهاب کاهش یافته است اما مکانیسم‌های دیگر ممکن است در ایجاد دیس لیپیدمی موثر باشد.

واژه‌های کلیدی: پروفایل چربی، آرتريت روماتوئيد، اسپونديلوآرتروپاتي سرونكاتيو